

4 OBMOČJE ZALOŽNIŠTVA, DISTRIBUCIJE ITN.

4.0 Uvodna opomba

- G 4** Izraz »založništvo, distribucija itn.« zajema vse dejavnosti, ki se tičejo zalaganja, distribucije, izdajanja in izhajanja knjižničnega gradiva. Pri reprodukcijah navedemo podatke, ki veljajo za opisovano enoto, impresum izvirnika pa navedemo v opombi v 7. območju. V 4. območju zabeležimo tudi podatke, ki se nanašajo na tisk ali drugačne načine izdelave, vendar so ti podatki ločeni od podatkov o založništvu, distribuciji itn. Izjemoma podatke o izdelavi obravnavamo kot del podatkov o založništvu, kadar se oseba ali korporacija ukvarja z obema dejavnostma ali kadar ni jasno, na katero dejavnost se navedbe nanašajo.

4.0.1 Vsebina in raba ločil

Podatke za to območje jemljemo iz predpisanega vira, določenega v posameznem ISBD. Če podatkov ne vzamemo iz predpisanega vira, jih navedemo v oglatem oklepaju.

4.1 Prvi kraj izida in/ali distribucije	. –
Naslednji kraj izida in/ali distribucije	;
4.2 Ime založnika in/ali distributerja	:
4.3 Navedba funkcije distributerja (<i>neobvezno</i>)	[]
4.4 Leto/datum izida	,
4.5 Kraj tiska/izdelave (<i>neobvezno</i>)	(
4.6 Ime tiskarja/izdelovalca (<i>neobvezno</i>)	:
4.7 Leto/datum tiskanja/izdelave (<i>neobvezno</i>)	.)

4.1 Kraj izida in/ali distribucije

4.1.1 Prepis kraja izida/distribucije

M/NBM/ER/
PM/S
4.1.1; 4.1.8
CM 4.1; 4.1.5
A 4.1.1; 4.1.5
PPIAK 206/2, 4

Kraj izida ali distribucije prepišemo s publikacije. To je kraj ali širše geografsko območje, povezano z založnikom ali distributerjem. Kraj navedemo v takšni pravopisni obliki in sklonu, kot je naveden v publikaciji, pri tem predlog prepišemo le, če vpliva na obliko imena. Prednost pri izbiri kraja ima navedba z naslovne strani ali njenega nadomestila.

Primeri:

- . – Ljubljana
- . – V Celju
- . – Berlin
- Ur. op.: Na publikaciji: In Berlin.*
- . – Labaci

- A 4.1.9** 4.1.1.1 Pri starejših (antikvarnih) monografskih publikacijah (A) predlog pred imenom glavnega kraja izida itn. prepišemo, prav tako spremljajoče besede ali besedila, povezana z imenom kraja, ki pa niso slovnično povezana z imenom založnika itn., naslovom ali signetom. Besede in besedilo, povezane z imenom založnika itn., naslovom ali signetom, vključimo v navedbo založništva.

Primeri:

- . – In London
- . – V' Lublani
- . – Impressum ... Venetiis
- . – Imprinted in London

4.1.2 Nepravi kraj izida/distribucije

Če vemo, da navedeni kraj ni pravi, v oglatem oklepaju za kratico »i. e.« lahko dodamo pravi kraj.

M/NBM/ER/
PM/A/S 4.1.2
PPIAK 211

Primeri:

. – Ljubljana [i. e. Domžale]

Ur. op.: *Ljubljana je navedena na naslovni strani, Domžale kot pravi kraj izida je ugotovil katalogizator.*

vendar

. – Celje [i. e.] Laško

Ur. op.: *Celje je navedeno na naslovni strani, Laško v kolofonu.*

4.1.3 Več krajev izida/distribucije

Pred drugim in vsakim naslednjim krajem izida/distribucije je presledek, podpičje, presledek (;). Če sta(so) v publikaciji dva ali trije kraji izida, ju(jih) navedemo; če jih je več, navedemo prvi kraj in mu v oglatem oklepaju dodamo kratico »etc.«

M/NBM/ER/
PM/A/S 4.1.3-4
CM 4.1.2
PPIAK 206/7

Primeri:

. – Koper ; Ljubljana ; Maribor

. – Celovec ; Ljubljana ; Dunaj

. – New York [etc.]

4.1.4 Dodatni podatki h kraju izida/distribucije

Kraju lahko dodamo ime pokrajine ali države, če je to potrebno zaradi identifikacije. Tak dodatni podatek navedemo v okroglem oklepaju, če ga navedemo v predpisanem viru, in v oglatem oklepaju, če ga črpamo od drugod. Če je potrebno, lahko kraju na enak način dodamo tudi polni naslov založnika.

M/NBM/ER/
PM/S 4.1.9
CM/A 4.1.6
Delno velja
PPIAK 206/5

Primeri:

. – Paris (Texas)

. – London [Ontario]

. – Cambridge (Mass.)

4.1.5 Vzporedne navedbe h kraju izida

Če je kraj na naslovni strani ali njenem nadomestilu naveden v več jezikih in/ali pisavah, vzporedne oblike lahko navedemo za presledkom, enačajem in presledkom.

M/NBM/ER/
PM/S 4.1.12
CM/A 4.1.8
PPIAK 206/10

Primeri:

. – Celovec = Klagenfurt

4.1.6 Kraj izida/distribucije ni naveden

Če kraj izida/distribucije ni naveden in ga lahko ugotovimo, ga navedemo v oglatem oklepaju. Če ne moremo ugotoviti natančnega kraja izida/distribucije, lahko v oglatem oklepaju navedemo širše geografsko območje (pokrajino, državo, celino). Če tudi to ni možno, v oglatem oklepaju navedemo kratico »s. l.« (sine loco = brez kraja).

M/NBM/ER/
PM/S 4.1.13-15
CM/A 4.1.9-11
PPIAK
206/6, 11, 12

Primeri:

. – [Maribor]

. – [Slovenija]

- . – [London?]
Ur. op.: *Vprašljiv kraj izida.*
- . – [USA]
- . – [S. l.]

- A 4.1.9** 4.1.6.1 Pri starejših (antikvarnih) monografskih publikacijah (A) kraj izida, ki je naveden ob založnikovem imenu, zapišemo kot del navedbe založništva, zapišemo pa ga tudi v oglatem oklepaju kot kraj izida.

Primeri:

- . – [V' Lublani] : is bukvalisha P. P. Augushtinar. Diskalceatov per S. Joshefu v' Lublani
- . – [Bresslaw] : bey Caspar Closemman, Buchhändlern in Bresslaw zube-finden

4.2 Ime založnika in/ali distributerja

4.2.1 Prepis imena založnika/distributerja

Ime založnika sledi navedbi kraja(-ev), v katerem(-ih) ima sedež. Prednost pri navedbi ima oblika z naslovne strani. Ime založnika prepišemo s publikacije v imenovalniku, pri tem pa:

- M/NBM/ER/**
PM/S 4.2.5
CM 4.2.3
PPIAK
207/4, 7, 14 4.2.1.1 Izpustimo generične izraze za založbo (založba, casa editrice, publishing house, Verlag itn.), če niso jezikovno povezani z imenom založnika in če skrajšana oblika omogoča identifikacijo založnika. V skladu z istim merilom izpustimo tudi kratice za pravno organizacijo založbe (d.d., Ltd., GmbH itn.).

Primeri:

- : Obzorja
Ur. op.: *Na publikaciji: Založba Obzorja.*
- : Springer
Ur. op.: *Na publikaciji: Springer Verlag.*

vendar

- : Cankarjeva založba
- : Oxford University Press

- PPIAK**
207/13, 19 4.2.1.2 Ime individualnega založnika (tj. ustanovitelja/lastnika založbe) ali samozaložnika navedemo s kratico osebnega imena in priimkom. Individualni založnik je tudi avtor diplomske naloge, doktorske disertacije itn., ki je bila razmnožena za zagovor. Če je pri samozaložnikih naveden izraz »samozaložba«, ga prepišemo v skrajšani obliki (samozal.). Okrajšavo v oglatem oklepaju dodamo tudi, če je na publikaciji ni. Če je samozaložnik avtor ali katerikoli sodelavec pri publikaciji/enoti, podatek prepišemo z besedami s predloge.

Primeri:

- : J. Wiley
Ur. op.: *Na publikaciji naveden založnik: John Wiley.*
- : [J. Novak]
Ur. op.: *Avtor doktorske disertacije.*
- : samozal. D. Kunaver
- : [samozal.] J. Volarič
- : [samozal.] pisec
- : [samozal.] prevajalec

- PPIAK 207/11** 4.2.1.3 Če je založnik poimenovan po osebi, to ime navedemo v navednicah in ga ne krajšamo.

Primeri:

- : »Otokar Keršovani«

- 4.2.1.4 Če je založnik že naveden v 1. ali 2. območju (npr. v navedbi odgovornosti), lahko v 4. območju ime krajšamo. **M/NBM/ER/PM/S 4.2.6
CM 4.2.4
PPIAK 207/17**
- Primeri:*
: SAZU
Ur. op.: V 1. območju: Slovenska akademija znanosti in umetnosti.
- 4.2.1.5 Če je založnik naveden skupaj z nadrejeno organizacijo, podatke prepisemo v vrstnem redu s publikacije/enote. **PPIAK 207/9**
- Primeri:*
: Klinični center, Klinika za nuklearno medicino
: Inštitut za vrtnarstvo in oblikovanje krajine, Biotehniška fakulteta
: Filozofska fakulteta Univerze
- 4.2.1.6 Če je založnik izvajalec za drugega založnika in je to iz podatkov razvidno, navedemo najprej ime izvršnega založnika, za ustreznim izrazom s predloge pa ime naročnika. **PPIAK 207/16**
- Primeri:*
: Pergamon Press for the Commission of the European Communities
- 4.2.1.7 Pri opisu starejših (antikvarnih) monografskih publikacij (A) so pri navedbi imena založnika še naslednje posebnosti:
- a) Ime založnika prepisemo s publikacije dobesedno, skupaj z vsemi spremnimi izrazi. Če navedbe za imenom založnika izpustimo, to označimo z znakom za opuščanje (...). Namesto imena založnika lahko navedemo tudi ime distributerja, knjigotržca ali tiskarja, če so navedeni v predpisanem viru podatkov. **A 4.2.1-3; 4.2.6**
- Primeri:*
: se najde per Adam Heinrich Hohn ...
: chez Augustin Courbé
: skusi Ioannesa Mandelza
: per Janesu Retzerju natiskavzu
: natisnenu per Leopold Egerju
: printed and are to be sold by Randal Taylor
- b) Če je podatek o založniku naveden v kakem drugem območju opisa ali ugotovljen iz virov, ki niso predpisani za 4. območje, ga navedemo v oglatem oklepaju in v najkrajši ustrezni obliki. **A 4.2.4**
- Primeri:*
[London : Francis Barlow], 1605
Ur. op.: Zadnji del naslova se glasi: *illustrated with ... sculptures by Francis Barlow and are to be sold at his house.*
- 4.2.2 Več založnikov
- Če sta(so) v publikaciji dva ali trije založniki, ju(jih) navedemo; če jih je več, navedemo prvega založnika in mu v oglatem oklepaju dodamo kratico »etc.« **M/NBM/ER/PM/S 4.2.1-3
CM 4.2.
A 4.2.2
PPIAK 207/20-22**
- Primeri:*
. – Zagreb : Globus ; Ljubljana : Mladinska knjiga
. – Ljubljana [etc.] : Državna založba Slovenije [etc.]
Ur. op.: Na publikaciji: Ljubljana – Državna založba Slovenije, Sarajevo – Svjetlost, Zagreb – Mladost, Beograd – Prosveta, Titograd – Pobjeda, Novi Sad – Matica srpska, Skopje – Mislja.
. – chez Claude Barbin ... [etc.]

4.2.3 Vzporedne navedbe

M/NBM/ER/
PM/S 4.2.8
CM 4.2.5
PPIAK
207/26-27

Če je založnik na naslovni strani ali njenem nadomestilu naveden v več jezikih in/ali pisavah, lahko vzporedne oblike navedemo za presledkom, enačajem in presledkom.

Primeri:

. – Klagenfurt = Celovec ; Wien : Mohorjeva = Hermagoras

4.2.4 Založnik ni naveden

M/NBM/ER/
PM/S 4.2.9-10
CM 4.2.7
A 4.2.7-9
PPIAK 207/29

Če založnik ni naveden in ga lahko ugotovimo, ga navedemo v oglatem oklepaju. Če to ni možno, v oglatem oklepaju navedemo kratico »s. n.« (sine nomine = brez imena). Tiskarja/izdelovalca ne navajamo namesto založnika, razen če je istočasno tudi založnik ali lahko sklepamo na to.

Primeri:

: Imprimerie nationale

: [s. n.]

4.3 Navedba funkcije distributerja (*neobvezno*)

M/NBM/ER/
CM/PM/S 4.3
PPIAK 208/1-4
Ne velja
PPIAK 208/5-6

Kadar predpisani vir v impresumu vključuje funkcijo distributerja, jo v celoti prepisemo. Ime distributerja navedemo v sklonu, če je to potrebno zaradi jezikovne povezave funkcije in imena. Če funkcija distributerja ni navedena, jo dodamo v oglatem oklepaju in v jeziku katalogizacijske ustanove [distributer]. Za starejše (antikvarne) monografske publikacije (A) ta člen ne velja.

Primeri:

. – Ljubljana : [samozal.] D. Kunaver : distributer Cankarjeva založba, Knjigarna Nebotičnik

. – Ljubljana : Tiskarna Mladinska knjiga : Fattori [distributer] : Marbona [distributer]

. – Maribor : samozal. : knjigo trži Založba Obzorja

. – New York : released by Beaux Arts Co.

4.4 Leto/datum izida in/ali distribucije

4.4.1 Navedba leta izida/distribucije

M/NBM/ER/
CM/PM 4.4.1-4
PPIAK 209/1-4

Navedemo leto izida ali distribucije publikacije, ki jo popisujemo. Leta gregorijanskega koledarja navedemo z arabskimi številkami. Letnice, ki niso iz gregorijanskega koledarja, prepisemo s publikacije, v oglatem oklepaju pa dodamo letnico gregorijanskega koledarja, če jo lahko ugotovimo. Če sta navedeni letnici gregorijanskega in drugega koledarja, prepisemo samo letnico gregorijanskega koledarja. Če je poleg letnice naveden tudi dan in/ali mesec, ju ne prepisemo, razen če sta potrebna za ločevanje izida enake publikacije v istem koledarskem letu. Pač pa polni datum lahko navedemo pri opisu dinamičnih elektronskih virov (gl. 7.2).

Primeri:

, 1990

, 4308 [1975]

, marec 2000

- 4.4.1.1 Pri starejših (antikvarnih) monografskih publikacijah (A) se datum izida lahko pojavi znotraj navedbe kraja ali založništva. Zapišemo ga kot tretji element območja založništva itn. in z znakom za izpuščanje označimo, da smo ga izpustili iz navedbe kraja ali založništva. Če je datum slovnično povezan z navedbo kraja ali založništva, ga tam zapišemo, vendar ga v oglatem oklepaju navedemo še kot datum izida. Če se datum ne pojavi na publikaciji v impresumu, temveč je bil že naveden v 1. in 2. območju, ga vseeno navedemo še kot datum izida v oglatem oklepaju. A 4.4.2

Leta krščanske ere in datume, vzete iz kronograma, zapišemo z arabskimi številkami, imena mesecev pa v jeziku navedbe in okrajšana, če je primerno.

Primeri:

, 1614

, 7 July 1766

, 18 Maij 1507

Ur. op.: *Podatek v kolofonu: Anno gratiae millesimo quingentesimo septimo die vero decimoctavo Maij.*

, [1701]

Opomba v 7. območju: Letnica navedena v kronogramu v naslovu

Ur. op.: *Stvarni naslov vsebuje kronogram: Apes ACaDeMICae operosorum Labacensium.*

Datume, ki ne zaznamujejo krščanske ere, in navedbe dneva izida ali tiskanja, ki niso navedene z izrazi koledarskega meseca, zapišemo z izrazi iz publikacije. V oglatem oklepaju dodamo ustrezno obliko datuma(-ov) v moderni kronologiji, če je potrebno.

Primeri:

, an 6, 1797

, 5530 [1798 ali 1799]

, prid. Kal. Dec. 1488 [30. nov. 1488]

Ur. op.: *Pri navajanju datumov izida itn. rimski način datiranja ne ustreza koledarskemu mesecu.*

4.4.2 Publikacija/enota ima več letnic ali napačno letnico

Če vemo, da je v publikaciji navedeno leto nepravilno (tiskarska napaka) ali je navedeno z rimskimi številkami, ga prepisemo, v oglatem oklepaju pa dodamo popravek. Če je v publikaciji več letnic, za leto izida določimo najkasnejšo letnico. Vedno pa prepisemo letnico z naslovne strani, ki ji za pojasnilom [i. e.] po potrebi dodamo pravilno letnico, ki jo prepisemo z drugega mesta v publikaciji ali ugotovimo kako drugače.

M/NBM/ER/
CM/PM 4.4.5
A/S 4.4.3
PPIAK 209/7
Ne velja
PPIAK 209/10

Pri dotisih, ki izidejo kasneje kot že opisana publikacija, pa se v ničemer ne razlikujejo od prejšnje izdaje, ne dodajamo podatka o letu dotisa.

Primeri:

, 1697 [i. e. 1967]

Ur. op.: *Tiskarska napaka.*

, 1987, [i. e.] 1988

Ur. op.: *Na naslovni strani je letnica 1987, v kolofonu letnica 1988.*

, 1987, [i. e. 1988]

Ur. op.: *Na videotraku je letnica 1987, na škatli letnica 1988.*

, 1996 [i. e. 1998]

Ur. op.: *V publikaciji je letnica 1996, prava letnica pa je navedena na ovoju ali jo je ugotovil katalogizator.*

4.4.3 Publikacija/enota nima letnice izida/distribucije

M/NBM/ER/
CM/PM 4.4.6-8
A/S 4.4.4-6
PPIAK
209/5-6, 8

Kadar podatka o letu izida/distribucije ni, namesto tega navedemo leto copyrighta z ustreznim pojasnilom ali leto tiska. Pri starejših (antikvarnih) monografskih publikacijah navedemo leto privilegija. Pri neknjižnem gradivu lahko navedemo leto posnetja (zvočni posnetki) ali proizvodnje z ustreznim pojasnilom. Leto copyrighta/privilegija lahko tudi dodamo letu izida ali distribucije, predvsem če je med letnicama velika razlika, ki nakazuje starost podatkov. Če v publikaciji ni nobene letnice, določimo približen čas izida in letnico napišemo v oglatem oklepaju ter z ustreznim pojasnilom. Del letnice, ki ga ne moremo ugotoviti, nadomestimo z vezajem.

Primeri:

- , cop. 1998
- , 1989, cop. 1980
- , p 1991
- , 1996, p 1963-65, cop. 1998
- Ur. op.: Zvočni posnetek.*
- , [ca 1979]
- , 1999, p 1982
- Ur. op.: Videoposnetek.*
- , [po 1998]
- Ur. op.: Dodana bibliografija/diskografija ima najkasnejšo letnico 1998.*
- , [med 1990 in 1993]
- , [1982 ali 1983]
- , [1998?]
- Ur. op.: Publikacija je verjetno izšla leta 1998.*
- , [199-]
- Ur. op.: Publikacija je izšla v 90. letih 20. stoletja.*
- , [19--]
- Ur. op.: Publikacija je izšla v 20. stoletju.*

4.4.4 Publikacijo/enoto sestavlja več zvezkov/kosov

M/NBM/ER/
PM 4.4.9-10
CM 4.4.8
A 4.4.7
S 4.4.1-4
PPIAK
244/4; 245/3

Če je publikacija izhajala več let, navedemo leto izida prvega zvezka/kosa in leto izida zadnjega zvezka/kosa ter ju povežemo z vezajem. Če izhajanje še ni zaključeno, navedemo leto izida prvega zvezka/kosa in mu dodamo vezaj (gl. tudi 9. poglavje: *Monografske publikacije v več zvezkih/kosih*). Letnice izida pri serijski publikaciji se lahko ujemajo z letnicami številčenja v 3. območju, lahko pa so drugačne.

Primeri:

- , 1990-1992
- , 1995-

4.5 Kraj tiska/izdelave (neobvezno)

&

4.6 Ime tiskarja/izdelovalca (neobvezno)

Kraj tiska/izdelave in ime tiskarja/izdelovalca navedemo v okroglem oklepaju za letom izida/distribucije. Uporabljena ločila so enaka kot pri navedbi kraja izida in imena založnika.

Podatke o tisku je potrebno navesti:

- če sta kraj izida in/ali ime založnika neznana,
- pri sloveniki (kriterij nacionalne bibliografije) – ne velja za serijske publikacije.
- pri samozaložnikih.

Pri navedbi podatkov o kraju tiska/izdelave in imenu tiskarja/izdelovalca upoštevamo določila v 4.1 in 4.2.

ISBD 4.5-4.6
PPIAK 210/1-5

Primeri:

[S. l. : s. n.], 1999 (Radeče : Basovič)
(Labaci : literis Egerianis)

Če je v publikaciji naveden samo tiskar/izdelovalec, poskušamo ugotoviti kraj tiska/izdelave in podatek napišemo v oglatem oklepaju ali uporabimo kratico »s. l.«

PPIAK 210/4

Primeri:

([Ljubljana] : Paco)
([s. l. : s. n.])

Če je naveden samo kraj tiska/izdelave in ne moremo ugotoviti imena tiskarja/izdelovalca, pa imamo dve možnosti:

- prepišemo celotno navedbo o tisku (npr. printed in Hongkong) in ne navajamo kratice »s. n.« namesto imena tiskarja/izdelovalca

Primeri:

- Ljubljana : DZS, 1996 (printed in Slovakia)
- kraj tiska/izdelave navedemo v skladu z določili v 4.1 in za dvopičjem dodamo kratico »s. n.« v oglatem oklepaju.

Primeri:

[Ljubljana] : Egmont, 1999 (Vimperk : [s. n.])
Ljubljana : Kmečki glas, 1998 (Singapore : [s. n.])
[S. l. : s. n, 1999?] ([s. l. : s. n.])

4.7 Leto/datum tiska/izdelave (neobvezno)

Leto tiska/izdelave navedemo za krajem tiska/izdelave in/ali za imenom tiskarja/izdelovalca, lahko pa je edini element podatkov o tisku. Če navedemo leto tiska/izdelave namesto leta izida (gl. 4.4.3), ga tu ne ponavljamo. Leto tiska/izdelave navajamo, kadar se razlikuje od leta izida/distribucije.

ISBD 4.7
PPIAK 210/6-7

Primeri:

- , 1999 (tiskano 2000)
- – Ljubljana : Cankarjeva založba, 1962 (Ljubljana : Delo, 1963)

4.8 Spremembe v impresumu

Pri serijskih publikacijah (S) spremembe v podatkih impresuma, ki nastanejo v času izhajanja publikacije, navedemo v 7. območju.

S 4.8